

บทที่ 3

ลักษณะธุรกิจฟาร์มสุกรขุน

3.1 การผลิตและการจัดการฟาร์มสุกรขุน

3.1.1 ลักษณะของการเลี้ยงสุกร

การเลี้ยงสุกรในประเทศไทยสามารถแยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สุกรพันธุ์ คือ การเลี้ยงสุกรเพื่อจำหน่ายเป็นสุกรพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ ในการนำไปผสมแล้วได้ผลิตเป็นลูกสุกรเพื่อใช้ในการขุนต่อไป
2. ลูกสุกร คือ การนำพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรระดับพ่อแม่พันธุ์ (แม่พันธุ์สองสาย) ไปผสมกับสุกรพันธุ์แท้ต่างสายพันธุ์ให้ได้ลูกสุกร(ลูกสุกรขุนระดับสามสาย) ให้ได้น้ำหนักประมาณ 12 – 16 กิโลกรัม จึงนำออกจำหน่ายเพื่อนำไปเลี้ยงเป็นสุกรขุนต่อไป
3. สุกรขุน คือ การนำลูกสุกรไปเลี้ยงเป็นสุกรขุนให้มีน้ำหนักตัวละประมาณ 80 – 100 กิโลกรัม และจำหน่ายเพื่อนำไปชำแหละเป็นเนื้อสุกรสำหรับการบริโภค

3.1.2 ลำดับพันธุ์ของสุกร

ในการจัดลำดับของความสำคัญของพันธุ์ของสุกรนั้น ได้มีการจัดลำดับดังนี้

- ก) ระดับทวดพันธุ์ (Grate Grand Parents) เป็นสุกรพันธุ์แท้ที่มีการคัดพันธุ์ที่มีลักษณะดีไว้บางส่วนมีการนำเข้ามาจากเนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา
- ข) ระดับปู่ย่าพันธุ์ (Grand Parents) เป็นสุกรพันธุ์แท้ที่เป็นผลผลิตของสุกรระดับทวดพันธุ์ ส่วนหนึ่งจะถูกเก็บไว้ทดแทนพันธุ์ในฟาร์ม ส่วนที่เหลือนำออกจำหน่าย
- ค) ระดับพ่อแม่พันธุ์ (Parents Stock) เป็นสุกรที่เป็นผลผลิตของสุกรระดับปู่ย่าพันธุ์ที่ต่างสายพันธุ์ระหว่างพ่อและแม่ โดยสุกรในระดับพ่อแม่พันธุ์จะถูกนำไปจำหน่ายเป็นพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกร ในการผลิตลูกสุกรสำหรับการเลี้ยงเป็นสุกรขุนต่อไป

3.1.3 การจัดการพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกร

ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกสุกร ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุกรขุนขายหรือขายในลักษณะสุกรพันธุ์ก็ตามส่วนใหญ่แล้วขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษาพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์สุกรอย่างถูกวิธีและอย่างสม่ำเสมอแม้ว่าพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรจะต้องการความเอาใจใส่น้อยกว่าลูกสุกร สุกรในฟาร์มจะดีหรือ

ไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรที่เลี้ยง ปัญหาการผสมติด จำนวนลูกสุกรต่อครอกเมื่อคลอดและหย่านม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะลดลงไปได้หากมีการจัดการพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรที่ดี

การจัดการพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรที่ดีเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกสายพันธุ์ของพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกร ซึ่งพันธุ์สุกรที่เป็นที่นิยมนำไปเป็นพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรประกอบด้วยพันธุ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. พันธุ์ลาร์จไวท์ (Large White) เป็นสุกรสีขาวตลอดลำตัว ใบหูตั้ง หัวโตปานกลาง ลำตัวยาว แข็งแรง เจริญเติบโตดี ให้ลูกคอก เลี้ยงลูกเก่ง ลูกโตเร็ว เลี้ยงง่าย เหมาะสำหรับที่จะใช้เป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์เพื่อผลิตสุกรพันธุ์สองสาย

2. พันธุ์แลนดรีซ (Landrace) เป็นสุกรพันธุ์ผสมระหว่างพันธุ์ลาร์จไวท์กับพันธุ์แดนดิชแลนดรีซ ซึ่งสุกรพันธุ์แลนดรีซจะมีสีขาวตลอดลำตัว เหมือนสุกรพันธุ์ลาร์จไวท์ ใบหูกว้างพับปรกมาปิดตา มีลำตัวยาว หัวเล็ก จมูกยาว กระดูกอ่อนข้างเล็ก มีจุดดำข้างเล็กน้อย ให้ลูกคอก เลี้ยงลูกดี การเติบโตเร็ว มีลำตัวยาวกว่าสุกรสายพันธุ์อื่น จึงนิยมใช้เป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์เพื่อผลิตสุกรพันธุ์สองสาย

3. พันธุ์ดูโรค (Duroc) หรือดูโรคเจอร์ซี่ (Duroc Jusey) เป็นสุกรที่มีถิ่นกำเนิดในอเมริกา ต้นตระกูลมาจากพันธุ์เจอร์ซี่เรด (Jusey Red) เรดดูโรค และเรดเบอร์ชาร์ย ซึ่งสุกรพันธุ์ดูโรคจะมีสีน้ำตาลแดงตลอดตัว (สีอาจจะอ่อนหรือเข้มแตกต่างกัน) ใบหูเล็กเอียงไปข้างหน้า มีลำตัวหนา หลังโค้ง โตเร็ว แข็งแรงบีบบิ้น แต่อ้วนง่าย สุกรพันธุ์นี้เลี้ยงลูกไม่ค่อยเก่ง ให้ลูกไม่ค่อยคอกเท่าพันธุ์ลาร์จไวท์และแลนดรีซ จึงไม่นิยมใช้เป็นแม่พันธุ์ แต่นิยมใช้เป็นพ่อพันธุ์เพื่อผลิตสุกรขุนสามสาย

สุกรพันธุ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นที่นิยมที่นำไปเป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งการคัดเลือกพันธุ์สุกรเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนการผลิตสุกร ในปัจจุบันที่เป็นที่นิยมคัดเลือกไว้ทำแม่พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ลาร์จไวท์ หรือพันธุ์แลนดรีซ หรือแม่ผสมระหว่างพันธุ์ลาร์จไวท์กับพันธุ์แลนดรีซ แม่พันธุ์ผสมนี้จะถูกนำไปผสมกับพ่อพันธุ์ดูโรค เพื่อผลิตลูกสามสายและนำไปเลี้ยงขุนสำหรับส่งตลาดต่อไป ดังนั้นจึงถือได้ว่าสุกรทั้งสามพันธุ์คือ ลาร์จไวท์ แลนดรีซ และดูโรค น่าจะถือได้ว่าเป็นพันธุ์มาตรฐานสำหรับประเทศไทยได้

3.1.4 การคัดเลือกพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรที่ดี

การคัดเลือกพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรนอกจากการคัดเลือกสายพันธุ์ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วต้องพิจารณารูปร่างลักษณะภายนอกของพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกร ซึ่งความนิยมของตลาดการบริโภคเนื้อสุกรของเมืองไทยเป็นตลาดที่ผู้บริโภคต้องการสุกรเนื้อมากม้นน้อยที่น้ำหนักสุกรประมาณ 90 – 100 กิโลกรัม การปรับปรุงให้สุกรมีเนื้อมากอาจทำได้โดยการปรับปรุงการให้อาหารและการปรับปรุงพันธุ์ แต่ยังเป็นการยากสำหรับเมืองไทยที่จะมีพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่ได้มาตรฐานที่ผ่านการคัดเลือกใน

เมืองไทยเอง ดังนั้นการสังเกตจากรูปร่างลักษณะภายนอกของพ่อพันธุ์แม่พันธุ์จึงเป็นสิ่งแรกที่จะปฏิบัติเพื่อพิจารณาคัดเลือกพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่จะให้ผลผลิตที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดคือสุกรที่เนื้อมาก มันน้อย โดยพิจารณาส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ความหนาของมันสันหลัง อาจวัดเพียงจุดเดียว คือ วัดที่ซี่โครงซี่ที่ 10 หรือซี่โครงซี่สุดท้าย และเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าถ้ามันสันหลังบางหมายถึงมีเนื้อแดงมาก การวัดควรใช้เครื่องวัดแบบมือถือจะได้ตัวเลขที่แน่นอน แต่เป้าหมายจะเอามันบางเท่าไรแล้วแต่ความสนใจของผู้เลี้ยง
2. ลำตัวยาว ความยาวของลำตัวเป็นที่นิยมกันมาก เพราะนอกจากจะได้ลักษณะมันบางแล้ว ในแม่สุกรยังมีเนื้อที่ให้เต้านมขยายได้เต็มที่ที่มีที่ว่างให้สุกรนม ได้อย่างเต็มที่
3. ส่วนไหล่ สุกรที่มีเนื้อมาก ส่วนไหล่จะต้องหนาไม่ลึบเรียบมองเห็นกล้ามเนื้อไหล่ได้ชัดเจน
4. ส่วนลำตัว บริเวณท้องต้องแบนสันหลังเป็นร่องตรงกลางแนวเนื้อสันนูนขึ้นมาชัดเจน ส่วนลำตัวนี้จะเว้าเข้ามาจากหัวไหล่
5. ส่วนตะโพก ตะโพกจะต้องผายออกเมื่อมองทางด้านหลัง ตรงบริเวณตะโพกจะต้องกว้างมองเห็นกล้ามเนื้ออย่างชัดเจน

นอกจากการพิจารณารูปร่างลักษณะภายนอกของพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรที่จะมีลักษณะมีเนื้อมากแล้วยังมีลักษณะดีของพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรอื่น ๆ ที่ควรต้องพิจารณาเพิ่มเติมดังนี้

- ก) จำนวนเต้านม ถึงแม้ว่าจำนวนเต้านมจะไม่มีผลต่อจำนวนลูกเมื่อคลอดและน้ำหนักแรกเกิดก็ตาม แต่พ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรควรมีเต้านมที่สมบูรณ์ไม่ต่ำกว่า 6 คู่
- ข) กีบและขา กีบของพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรจะต้องมีขนาดเท่า ๆ กัน กีบไม่ห่างหรือชิดจนเกินไป เวลายืนท่ามุมกับพื้นประมาณ 60 องศา และกีบเล็กไม่ชนพื้น ตั้งตรง ขาไม่ชิดกัน ไม่งอหรือคด ข้อขามองแล้วกลมกลืนกัน
- ค) ขนาด พ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรไม่ควรจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กเกินไป เพื่อผลในการประหยัดอาหารและการผสมพันธุ์
- ง) ลักษณะเพศ สุกรพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์ อวัยวะเพศจะต้องสมบูรณ์เพื่อผลในการผสมติดง่าย คลอดง่าย สังเกตการเป็นสัดได้แน่นอน พ่อพันธุ์สุกรต้องมีอวัยวะใหญ่และมีขนาดที่เท่ากัน

3.1.5 การดูแลพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกร

ในการทำฟาร์มสุกรนั้นสิ่งสำคัญในการดำเนินการประการหนึ่งก็คือการดูแลพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกร เนื่องจากถือว่าพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์สุกรนั้นเป็นเครื่องมือหลักในการผลิตผลผลิตคือลูกสุกร ทั้งคุณภาพและปริมาณก่อนลูกสุกรเหล่านั้นจะถูกนำไปเลี้ยงให้ได้ขนาดตามต้องการและนำส่งตลาดต่อไป ดังนั้นจึงมีหลักสำคัญว่าแม่พันธุ์ต้องมีความสมบูรณ์พันธุ์สูง ผสมติดง่าย มีขนาดคอกใหญ่

มีเปอร์เซ็นต์การหย่านมสูง ซึ่งใช้พ่อพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์พันธุ์สูงด้วยแล้วมั่นใจได้ว่าเชื้อตัวผู้สามารถผสมกับไข่ได้ทุกใบ และเพื่อคงความสมบูรณ์ของพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ไว้ พ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ต้องไม่อ้วนหรือพอมเกินไป เพราะสุกรอ้วนมีผลเสียต่อการสืบพันธุ์หลายประการ เช่น ไม่ค่อยเป็นสัด ผสมติดยาก ให้ลูกน้อย ขนาดของคอกไม่สม่ำเสมอ กลอดยาก ซึ่งอาจทำให้เป็นมดลูกอักเสบและเต้านมอักเสบได้ง่าย อ้วนอ้าย และมักนอนทับลูกตาย เนื้อขาต่อการผสมพันธุ์ ดังนั้นการควบคุมรูปร่างให้พอดีจึงต้องควบคุมด้วยอาหาร พ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ควรขังเดี่ยว โดยมีเนื้อที่ประมาณ 6 – 7 ตารางเมตรต่อตัว ในคอกต้องมีน้ำดื่มตลอด อุณหภูมิไม่ควรเกิน 25 °C ถ้าเกินกว่า 31 °C จะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการสืบพันธุ์ลดลง ผนังคอกพ่อพันธุ์ควรสูงไม่เกิน 1.20 เมตร เป็นคอกที่โปร่งอยู่ใกล้กับคอกแม่พันธุ์ห้องว่างเพื่อช่วยกระตุ้นให้แม่สุกรเป็นสัดเร็วขึ้น

นอกจากนี้เพื่อความมีสุขภาพที่ดีของพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ควรมีการตรวจสุขภาพสุกรทุกเช้าและเย็น หากพบพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์สุกรตัวใดมีอาการผิดปกติให้รีบหาทางแก้ไข ในการตรวจสุขภาพสุกรนั้นควรทำในขณะที่ให้อาหารจะทำให้สังเกตอาการผิดปกติของสุกรได้ง่าย ควรควบคุมยานพาหนะที่เข้าและออกฟาร์ม เพราะยานพาหนะเป็นตัวนำเชื้อโรคได้อย่างดี ควรมีการแยกยานพาหนะที่ใช้ภายในฟาร์มกับใช้ภายนอกฟาร์ม หากไม่สามารถทำได้ก็ใช้วิธีทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อทุกครั้งก่อนที่จะนำยานพาหนะเข้าฟาร์ม ไม่ควรให้บุคคลภายนอกเข้าฟาร์มนอกจากได้มีการอาบน้ำฆ่าเชื้อและเปลี่ยนเสื้อผ้าของฟาร์มเสียก่อน และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือควรทำวัคซีนป้องกันโรคตามระยะเวลาที่กำหนด

3.1.6 การผสมพันธุ์

ในการผสมพันธุ์สุกรเพื่อให้แน่ใจว่าแม่สุกรจะให้ลูกตกโดยการเพิ่มพลังงานแล้วระยะเวลาที่จะทำการผสมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ควรระวัง โดยผู้เลี้ยงจะต้องรู้เวลาที่แม่สุกรเป็นสัดคือควรมีการตรวจสัดวันละ 2 ครั้ง ในเวลาเช้าและเย็น และเวลาที่ดีที่สุดในการผสมพันธุ์คือเวลาที่แม่สุกรยอมรับการผสมซึ่งจะเป็นการผสมที่มีอัตราการผสมติดสูงสุด โดยมีวิธีในการตรวจสอบว่าแม่สุกรยอมรับการผสมหรือไม่ดังนี้

1. ใช้มือกดหลัง (huanch pressure test) คือ การที่ผู้เลี้ยงเดินมาทางด้านหลังแม่สุกรแล้วใช้มือทั้งสองข้างกดหลังของแม่สุกร ถ้าแม่สุกรขยับหนึ่งแสดงว่ายอมรับการผสม
2. การขี่หลัง (riding on the back) มีลักษณะเหมือนวิธีแรกแต่ใช้คนขึ้นขี่บริเวณหลังของสุกร ถ้าแม่สุกรขยับหนึ่งแสดงว่ายอมรับการผสม
3. ทดสอบด้วยน้ำเชื้อ (semen on snout test) คือ การใช้น้ำเชื้อของตัวผู้ป้ายที่จมูกของแม่สุกร เมื่อแม่สุกรได้กลิ่นน้ำเชื้อตัวผู้ ถ้าหากแม่สุกรพร้อมมันจะขยับหนึ่ง
4. ใช้ตัวผู้ล่อ (the teser menthod) คือ การใช้สุกรตัวผู้ตอนแบบดัดท่อน้ำเชื้อผสมแม่สุกร ถ้าแม่สุกรขยับแสดงว่ายอมรับการผสม

หลังจากดูการเป็นสัดและเวลาที่แม่สุกรยอมรับแล้วก็สามารถใช้พ่อพันธุ์ผสมได้ทันที แต่ไม่สามารถบอกได้แน่นอนว่าแม่สุกรจะเริ่มเป็นสัดเมื่อไรและเวลาที่แม่สุกรยอมรับการผสมนั้นเริ่มเมื่อไร เพราะการยอมรับใช้เวลาหลายชั่วโมง ดังนั้นจึงควรผสมแม่สุกรเมื่อเป็นสัด 2 ครั้ง โดยใช้เวลาห่างกันประมาณ 12 - 24 ชั่วโมง การผสม 2 ครั้ง จะได้ผลดีหรือได้ลูกมากกว่าการผสมเพียงครั้งเดียวประมาณ 2 ตัว ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเชื้อของพ่อพันธุ์ที่รอผสมกับไข่นั้นอาจอ่อนแอลง ทำให้ไม่สามารถผสมกับไข่ที่ตกลงมาที่หลังได้ ดังนั้นแม่สุกรควรได้รับการผสมช่วงท้ายของวันแรกหรือช่วงแรกของวันที่สองหลังจากแม่สุกรยอมรับแสดงอาการเป็นสัด ในทางปฏิบัติทั่วไปถือหลักว่าถ้าพบสุกรเป็นสัดช่วงเช้าให้ผสมในช่วงบ่ายของวันนั้นและผสมอีกครั้งในช่วงเช้าของวันรุ่งขึ้นและหากสุกรเป็นสัดช่วงบ่ายให้ผสมในช่วงเช้าและผสมอีกครั้งในช่วงบ่ายของวันรุ่งขึ้น

3.1.7 การจัดการภายหลังการผสมพันธุ์

ภายหลังการผสมพันธุ์ไปแล้วประมาณ 35 วัน จะมีการตรวจการตั้งท้องโดยใช้เครื่องมือตรวจการตั้งท้องอัลตราโซนิค เมื่อตรวจสอบแล้วว่าแม่สุกรตั้งท้องต้องมีการจัดการดังนี้ เมื่อแม่สุกรตั้งท้องได้ 1 - 90 วัน ระยะเวลาเจริญเติบโตของตัวอ่อนเป็นไปอย่างช้า ๆ ประมาณ 30% ของการเจริญเติบโตทั้งหมด ต้องควบคุมอาหาร หากแม่สุกรอ้วนหรือผอมไม่ได้ขนาดต้องลดหรือเพิ่มอาหารให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับแม่สุกรตั้งท้อง

การเติบโตของตัวอ่อนจะเพิ่มขึ้นอย่างมากและรวดเร็วในเดือนสุดท้ายของการอุ้มท้องหรือตั้งท้องประมาณ 90 - 114 วัน น้ำหนักเฉลี่ยของลูกสุกรในท้องที่อายุต่าง ๆ แสดงตามตารางที่ 3.1 ดังนั้นในช่วงนี้แม่สุกรจะต้องได้รับอาหารอย่างถูกต้องและเพียงพอเพื่อการเติบโตในท้องและการสร้างเนื้อเยื่อต่าง ๆ และเพื่อให้แม่สุกรสะสมไขมันไปใช้ในครั้งแรกของการให้นม เพราะหลังจากคลอดใหม่แม่สุกรยังกินอาหารได้น้อย และถ้าแม่สุกรผอมควรให้อาหารแม่สุกรระยะให้นมเต็มที่และมีโปรตีนที่เพียงพอประมาณ 13%

ตารางที่ 3.1 น้ำหนักเฉลี่ยของลูกสุกรในท้องที่อายุต่าง ๆ

ระยะเวลาการอุ้มท้อง (: วัน)	น้ำหนักของลูกสุกรในท้อง (: กรัม)
30 วัน	40
60 วัน	100
90 วัน	400
114 วัน	1,400

ที่มา: การผลิตและการจัดการสุกร, 2536

3.1.8 การจัดการสุกรภายหลังการคลอด

ภายหลังที่แม่สุกรได้คลอดลูกแล้ว เมื่อลูกสุกรอายุได้ 3 วัน จะฉีดธาตุเหล็กป้องกันโรคโลหิตจาง และตอนสุกรตัวผู้เมื่ออายุ 7 – 10 วัน ตอนสุกรตัวผู้เพราะการตอนในช่วงอายุน้อยจะทำให้ทำงานสะดวกและลูกสุกรเสียเลือดไม่มาก แผลหายเร็ว ในช่วงอายุ 7 – 10 วันนี้ จะเริ่มหัดให้ลูกสุกรกินอาหารสำหรับลูกสุกร และการหย่านมลูกสุกรนิยมนหย่านมเมื่ออายุประมาณ 4 สัปดาห์ (28 วัน) มีน้ำหนัก 7 – 8 กิโลกรัม โดยแม่สุกรจะถูกแยกจากคอกคลอดไปไว้ในคอกแม่สุกรห้องว่างซึ่งรอการเป็นสัดและรับการผสมต่อไป สำหรับลูกสุกรให้เลี้ยงในคอกคลอดต่อไปอีกประมาณ 2 – 3 วัน จึงค่อยย้ายไปคอกอนุบาล ซึ่งจะมีวิธีปฏิบัติดังนี้

1. ถ้าลูกสุกรจากต่างคอกมารวมกันจะทำให้เกิดความเครียดมีผลทำให้การเจริญเติบโตหยุดชะงักหรือตายได้ ดังนั้นเมื่อมีการรวมสุกรจากหลายคอก ควรปฏิบัติดังนี้

- ควรคัดเลือกสุกรที่มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ด้วยกัน (น้ำหนักแตกต่างกันไม่เกิน 15%) มิฉะนั้นลูกสุกรตัวเล็กกว่าจะถูกรังแกและถูกแย่งอาหารกิน ทำให้โตช้าและแคระแกร็นได้

- ควรปล่อยสุกรให้รวมกันแล้วย้ายเข้าคอกใหม่พร้อมกันจะทำให้สุกรทั้งหมดรู้สึกว่าได้อยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่เหมือนกัน ซึ่งจะช่วยเบนความสนใจในการกัดกัน

- อย่ารวมสุกรที่มีจำนวนน้อยเข้าในฝูงที่มีจำนวนมาก

- ควรย้ายสุกรในเวลาที่มีอากาศเย็น เช่น ตอนเช้าหรือตอนเย็น

2. คอกที่ใส่ลูกสุกรควรขังเป็นคอก ๆ คอกละไม่เกิน 20 ตัว เพราะถ้าขังมากเกินไปจะทำให้ลูกสุกรกัดกัน ทำให้เกิดความเสียหายและการเติบโตไม่เท่ากัน

3. การให้อาหารแก่ลูกสุกรหลังหย่านมต้องให้อาหารที่ย่อยง่าย ควรเป็นอาหารเม็ดขนาดเล็กและมีสารอาหารที่เพียงพอสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หมด

4. ทำการถ่ายพยาธิ ฉีดวัคซีน และพ่นยาฆ่าเห็บ, ไร

5. ควรระวังเรื่องความอบอุ่น อย่าให้ลมโกรก ลูกสุกรจะหนาวนอนรวมกัน อาจทำให้ลูกสุกรซีไหลและปอดบวมได้

6. ที่ให้อาหารอาจให้ได้โดยวิธีรางอาหารการให้แบบนี้ควรให้ทีละน้อยแต่บ่อยครั้งจะช่วยให้สุกรกินมากขึ้นและช่วยลดอาหารสูญเสียที่สุกรสู้อยู่เย็บออกนอกราง และการให้อาหารอัตโนมัติซึ่งการใช้ถังแบบนี้จะช่วยประหยัดเวลาในการให้อาหาร อาหารจะใหม่อยู่เสมอ การสูญเสียน้อย

7. ทำความสะอาดคอกสุกร ในการย้ายสุกรออกจากคอกแต่ละครั้งควรทำความสะอาดคอกขัดถูพื้นและฝาผนังให้สะอาดแล้วจึงฉีดน้ำยาฆ่าเชื้อ

ในขั้นตอนการเลี้ยงลูกสุกรอนุบาลนี้จะเลี้ยงจนกว่าลูกสุกรจะมีน้ำหนักประมาณ 25 กิโลกรัม จึงจะย้ายไปเลี้ยงขุนเป็นสุกรขุนในโรงเรือนสุกรขุน ซึ่งจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

3.1.9 การจัดการสุกรขุน

เมื่อลูกสุกรได้รับการเลี้ยงดูในคอกอนุบาลจนลูกสุกรมีน้ำหนักประมาณ 25 กิโลกรัม ก็จะถูกย้ายไปคอกขุนเพื่อเลี้ยงขุนให้เป็นสุกรขุนต่อไป โดยการเลี้ยงในคอกขุนนั้นขนาดของคอกควรมีขนาดใกล้เคียงกัน คือ บรรจุได้ไม่เกิน 25 ตัว/คอก แต่ขนาดของคอกที่เหมาะสมและสุกรมีการเจริญเติบโตได้ดีที่สุดควรมีความจุเพียง 10 – 15 ตัว การที่ไม่บรรจุสุกรจำนวนมาก ๆ ลงในคอกเดียวกัน หรือ คอกขนาดใหญ่และบรรจุมาก ๆ เพราะจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี กล่าวคือ สุกรที่นำเข้าไปเลี้ยงใหม่จะมีการกัดกันมาก ซึ่งกว่าที่จะจัดระเบียบในฝูงได้เรียบร้อยสุกรจะบอบช้ำมาก และในช่วงนั้นสุกรกินอาหารเข้าไปแต่น้ำหนักตัวยังไม่เพิ่มขึ้นเลย ถ้ามีการต่อสู้กันมาก ๆ น้ำหนักอาจลดลงด้วย ซึ่งมีผลทางเศรษฐกิจทำให้อัตรานแลกเนื้อสูง ต้นทุนก็สูงขึ้นตามไปด้วย

สุกรในช่วงนี้จะได้รับอาหารที่เปลี่ยนไปจากช่วงสุกรอนุบาลคือจะเป็นอาหารสำหรับการเจริญเติบโต (Grower ration) จนกระทั่งมีน้ำหนักตัวประมาณ 60 กิโลกรัม ก็จะให้อาหารสำหรับสุกรขุน (Finisher ration) เลี้ยงจนสุกรมีน้ำหนักประมาณ 85 – 100 กิโลกรัม จึงสามารถนำส่งตลาดจำหน่ายต่อไปได้

3.1.10 การสร้างฟาร์มสุกร

การสร้างฟาร์มสุกรควรพิจารณาส่วนประกอบสำคัญ ๆ ดังนี้

1. การเลือกสถานที่

การสร้างฟาร์มควรสร้างในพื้นที่ที่มีน้ำอุดมสมบูรณ์ตลอดปี สะดวกต่อการขนส่งอาหารหรือวัตถุดิบและสะดวกต่อการขนย้ายสุกรออกขาย ควรห่างไกลชุมชนพอสมควรและไม่อยู่ชิดติดกับฟาร์มอื่นจนเกินไป เพราะจะทำให้เกิดกลิ่นรบกวนผู้ที่อยู่อาศัย ข้อสำคัญคือทำให้เกิดโรคระบาดได้ง่าย

2. การวางผังฟาร์มและผังโรงเรือน

การวางผังฟาร์มที่ดีและถูกต้องตามหลักวิชาการนั้นมีความสำคัญต่อการทำฟาร์มมาก ถ้าหากมีการวางผังฟาร์มตั้งแต่ต้น ได้ดีแล้วก็จะทำให้ลดปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการลงได้เป็นอย่างมาก ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุด ซึ่งจะช่วยให้ต้นทุนการผลิตต่ำไปด้วย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวางผังฟาร์มที่ดี คือ

- ตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ในฟาร์มได้รวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้การแก้ปัญหาต่าง ๆ ทำได้อย่างรวดเร็ว ความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ก็จะน้อยลง

- ป้องกันโรคระบาดได้ดี หากในอนาคตจะมีการขยายฟาร์มก็จะทำได้เหมาะสม

- การกำจัดของเสียจะทำได้อย่างถูกสุขลักษณะ เช่น การกำจัดน้ำเสียและการทิ้งขยะต่าง ๆ

- การวางแผนโรงเรียนที่ดีนั้นจะทำให้การปฏิบัติงานประจำวันต่าง ๆ ทำได้ง่ายและเสร็จเร็วไม่เปลืองแรงงาน เช่น การให้อาหาร การทำความสะอาด การย้ายสุกร การตรวจสัค การผสมพันธุ์ เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติเหล่านี้เป็นหัวใจของการผลิตทั้งสิ้นและมีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต

3. การสร้างโรงเรียน

ลักษณะโรงเรียนที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงสุกรพ่อแม่พันธุ์ควรมีลักษณะดังนี้

-โรงเรียนทุกโรงเรียนควรวางตัวในแนวนอนยาวไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก

-โรงเรียนต้องมีการระบายอากาศที่ดีเพื่อต้องการให้ลมพัดผ่านตัวสุกร ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องก๊าซต่าง ๆ ที่จะไปรบกวนสุกรมีน้อยลง เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอากาศร้อนมากกว่าอากาศหนาวเย็น ดังนั้นการออกแบบโรงเรียนจึงเน้นหนักไปในเรื่องของการป้องกันความร้อนมากกว่าความเย็น ถึงแม้ว่าบางเดือนในฤดูหนาวจะทำให้สุกรหนาวสั่นได้ แต่มักจะเป็นเพราะถูกลมโกรก โดยเฉพาะในลูกสุกรที่เพิ่งเข้าเล้าใหม่ ๆ หรือสุกรที่มีขนาดเล็ก ในโรงเรียนคลอดและโรงเรียนอนุบาล อาจมีผลกระทบได้การแก้ไขปัญหานี้ อาจทำได้โดยการทำม่านเพื่อบังลมชั่วคราว

รูปที่ 3.1 โรงเรือนสุกร

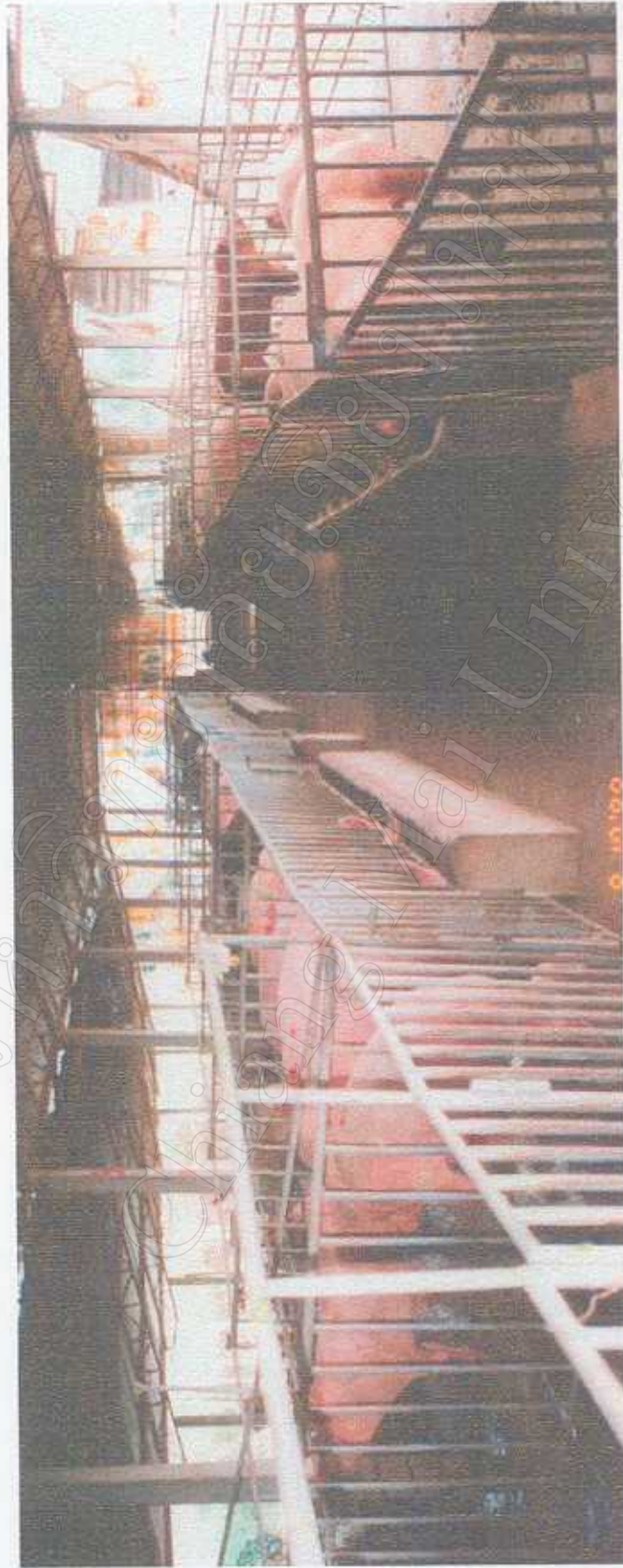
รูปที่ 3.2 พ่อพันธุ์

รูปที่ 3.3 แม่พันธุ์

รูปที่ 3.4 ภายในห้องรียนแม่พันธุ์

รูปที่ 3.5 บริเวณคอกสุกรพร้อมผู้

รูปที่ 3.6 สุกกรแม่พันธุ์ (แม่ส่งลูก)

รูปที่ 3.7 สุกกรแม่พันธุ์ (อุ้มท้อง)

รูปที่ 3.8 ลูกสุกรหลังคลอด

รูปที่ 3.9 ลูกสุกรอนุบาล

รูปที่ 3.10 ตุกรขุนภายในคอก

รูปที่ 3.11 ตุกรขุนภายในคอก